Specialpedagogiska institutionen

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot språk, läs- och skrivutveckling **30.0 Högskolepoäng**
30.0 ECTS credits

The Professional Competencies of The Special Education Teacher, Language, Reading And Writing Development

Kurskod:	UQ2SPR
Gäller från:	HT 2020
Fastställd:	2011-12-14
Ändrad:	2020-05-26
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen 2011-12-14, och senast reviderad 2020-05-26.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att studenten är godkänd på minst en av delkurserna (15 hp) i kursen Specialpedagogik som tvärvetenskap inom speciallärarprogrammet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOD1	Möjligheter och hinder inom språk-, läs- och skrivutveckling	15
MOD2	Bedömning och pedagogisk utredning	15

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en fördjupad didaktisk kompetens i att stödja olika elevers lärande inom språk-, läs- och skrivområdet i olika lärmiljöer. Detta syfte motiveras av att speciallärarna i sitt yrke ska kunna analysera, bedöma och stödja språk-, läs- och skrivutvecklingen för elever i behov av särskilt stöd, kunna förebygga att hinder och problem uppstår samt kunna utvärdera genomförda undervisningsinsatser.

I kursen integreras vetenskapsteori och metod och verksamhetsförlagda fältstudier (VFF). I kursen behandlas teorier om kvalificerade samtal och rådgivning samt samtalets funktion som redskap för lärande.

Delkurs 1. Möjligheter och hinder inom språk-, läs- och skrivutveckling, 15 hp:
- språk- och begreppsutveckling utifrån olika teoribildningar,
- barns och ungas läs- och skrivutveckling utifrån olika forskningstraditioner,
- läs- och skrivutveckling i relation till andraspråkslärande,
- variationer i läs- och skrivutvecklingen och läs- och skrivsvårigheter,
- kognitiva, biologiska och sociala riskfaktorer som kan påverka barns/ungas språk- och begreppsutveckling samt läs- och skrivutveckling, i det inbegrips neuropsykiatriska svårigheter,
- kartläggning av begreppsutveckling och läs- och skrivutveckling,
- planering, genomförande, analys och utvärdering av läs- och skrivundervisning,
- specialpedagogiska verksamheter i förhållande till olika lärmiljöer, texter och skriftspråkliga aktiviteter.

Delkurs 2. Bedömning och pedagogisk utredning, 15 hp:
- orsaker till och konsekvenser av läs- och skrivsvårigheter/dyslexi utifrån aktuella teoribildningar,
- olika diagnostiserings-, observations- och kartläggningsredskap, test och bedömningsmetoder,
- informations- och kommunikationsteknik (IKT) och olika hjälpmedel som stöd för läs- och skrivaktiviteter,
- formativ bedömning som grund för pedagogisk utredning och åtgärdsprogram och som didaktiskt analysunderlag för anpassning och förändring av undervisning på individ- och gruppnivå,
- individanpassade arbetssätt och utvärdering av insatser,
- bedömning i form av internationell och nationell utvärdering på gruppnivå och betygssättning på individnivå.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. Möjligheter och hinder inom språk-, läs- och skrivutveckling, 15 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- beskriva och belysa centrala grundantaganden i olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling med avseende på centrala grundantaganden, likheter och skillnader samt didaktiska konsekvenser,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera innebörder och konsekvenser av olika funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter för elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling identifiera och analysera hinder och möjligheter som undervisningen utgör för ett framgångsrikt lärande,
- urskilja och förklara variationer i elevers språk-, skriv- och läsutveckling, på såväl individ- som gruppnivå, med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och värdera läromedel och undervisningsmetoder av relevans för förebyggande och utvecklande språk-, skriv- och läsundervisning,
- analysera och värdera innebörder och konsekvenser av språk-, skriv- och läsundervisning med hänsyn till likvärdighets- och etiska aspekter.

Delkurs 2. Bedömning och pedagogisk utredning, 15 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och utvärdera metoder och redskap för att dokumentera, diagnostisera, analysera samt bedöma olika elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och följa upp åtgärder som rör läs- och skrivsvårigheter och dyslexi,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och värdera relationer mellan kunskapsinnehåll, bedömning och undervisningsdesign utifrån elevers behov av stöd i språk-, skriv- och läsutveckling,
- med beaktande av andra yrkesgrupper och lärmiljöer genomföra och värdera pedagogiska utredningar med fokus på elevers olika tal- och skriftspråkliga förutsättningar.

För godkänt resultat på kursen ska studenten även kunna:
- beskriva, pröva och kritiskt granska teorier som behandlar rådgivning, konsultation och handledning,
- ge uttryck för etiskt förhållningssätt och självreflektion i relation till professionella samtal och samarbete med elever, föräldrar, lärare och andra yrkesgrupper.

Undervisning

Undervisningen organiseras delvis genom campusförlagda och delvis genom nätbaserade föreläsningar och litteraturseminarier, gruppdiskussioner via lärplattform, verksamhetsförlagda fältstudier (VFF) i form av datainsamlingar och fältstudier samt skriftliga gruppvisa och individuella arbeten. Muntliga redovisningar på seminarier är obligatoriska inslag i kursen. Närvaro är obligatoriskt vid de examinerande seminarierna.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Under kursens gång ges studerande möjlighet att påverka kursens arbetssätt. För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examinationsuppgift.
Delkurs 2 examineras dels genom en individuell skriftlig uppsats och dels genom en fältstudierapport utförd som gruppuppgift. Det senare arbetet redovisas även muntligt.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

b) Betygsskala
Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt

Underkända betyg
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Betygsättning på gruppexaminationer sker enligt en tvågradig betygsskala:
G = Godkänt
U = Underkänt

c) Betygskriterier
De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d) Slutbetyg
För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro enligt anvisningar. För att få betyg på delkurs krävs lägst betyget E samt för gruppexaminationer betyget G. För gruppexaminationer ges endast betyget G (godkänt) eller U (underkänt).

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gängse avrundningsregler tillämpas.

e) Examinationstillfällen och underkännande
För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas. Den termin kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx eller F (U på prov där tvågradig betygsskala tillämpas) på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till prefekt, på delegation av institutionsstyrelsen.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter
Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på examinationsuppgift kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in efter överenskommelse efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering används betygen A-E.

Övergångsbestämmelser
När en kurs är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar
Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs.

Övrigt

Kursen ges inom ramen för Speciallärarprogrammet, 90 hp, och huvudområdet är specialpedagogik. Kursen ingår i en professionsutbildning som leder till speciallärarexamen med specialisering mot språk-, läs- och skrivsvårigheter.

Kurslitteratur

Aktuell kurslitteratur anslås på institutionens webbplats www.specped.su.se. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.